

Vec C-260/24

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

15. apríl 2024

Vnútroštátny súd:

Administrativen săd Sofija-oblast

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

15. apríl 2024

Žalobkyňa:

LUKOIL Bulgaria EOOD

Žalovaná:

Komisia za zaštita na konkurencijata

Predmet konania vo veci samej

Žaloba „LUKOIL Bulgaria“ EOOD (ďalej len „LUKOIL Bulgaria“) proti rozhodnutiu Komisia za zaštita na konkurencijata (Komisia na ochranu hospodárskej súťaže, Bulharsko) (ďalej len „KZK“) č. 184/16.02.2023, ktorým bolo konštatované porušenie článku 21 Zakon za zaštita na konkurencijata (zákon o ochrane hospodárskej súťaže) (ďalej len „ZZK“) a článku 102 ZFEÚ a bola jej uložená pokuta.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie podľa článku 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 102 ZFEÚ a zásady práva na obhajobu, právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery vrátane prezumpcie nevinu vykladať v tom zmysle, že v prípade nezákonného cenového stlačania (*margin squeeze*) sú relevantnými trhmi (trhmi, na ktorých došlo k porušeniu) **dva vertikálne rozčlenené trhy, a to dodávateľský trh (*upstream market*) a odberateľský trh (*downstream market*), a že práve vo vzťahu k týmto dvom trhom je orgán na ochranu hospodárskej súťaže pri formulovaní obvinenia a vydaní konečného správneho rozhodnutia povinný prijať skutkové zistenia týkajúce sa veľkosti príslušných trhov, ich účastníkov a trhových podielov účastníkov na týchto trhoch vrátane príslušných trhových podielov podniku, ktorému sa vytýka dominantné postavenie?**

2. Má sa článok 102 ZFEÚ v spojení so zásadami práva na obhajobu, právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery vrátane prezumpcie nevinu vykladať v tom zmysle, že **v rámci konania podľa ustanovenia článku 102 ZFEÚ nie je prípustné zahrnúť do toho istého vnútroštátneho trhu s výrobkami tie výrobky, ktoré nie sú zameniteľné ani na strane dopytu, ani na strane ponuky, ako to urobila KZK v tomto konaní, keď zahrnula pohonné látky motorovú naftu a benzín A-95H do jedného trhu s pohonnými látkami?**

3. Ak je prípustné zahrnúť do jedného vnútroštátneho trhu s výrobkami palivá, ktoré nie sú zameniteľné na strane ponuky a dopytu, je prípustné nezahrnúť do trhu s výrobkami tretiu hlavnú pohonnú látku na tomto vnútroštátnom trhu, skvapalnený propán-bután (LPG), ktorý má na vnútroštátnom trhu rovnaký podiel ako benzín?

Citované právne predpisy Únie a judikatúra Súdneho dvora

Zmluva o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), predovšetkým článok 102 ods. 2 písm. b) a článok 267

Charta základných práv Európskej únie, predovšetkým článok 47

Nariadenie Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [101] Zmluvy, predovšetkým články 3 a 27

Oznámenie Komisie – Usmernenie o prioritách Komisie v oblasti presadzovania práva pri uplatňovaní článku [102 ZFEÚ] na prípady zneužívania dominantného postavenia podnikov na vylúčenie konkurentov z trhu, predovšetkým body 13 až 15, 75 a 82

Rozsudok z 26. novembra 1998, Bronner, C-7/97, EU:C:1998:569

Citované vnútroštátne predpisy

Administratívnoprocesualen kodex (Správny poriadok), najmä články 6 a 168

Zakon za zaštita na konkurencijata (zákon o ochrane hospodárskej súťaže; ďalej len „ZZK“), osobitne články 8, 20 a článok 21 body 2 a 5

Zakon za akcizite i danáčnite skladove (zákon o spotrebných daniach a daňových skladoch)

Metodika vykonávania prieskumu a určovania postavenia podnikov na relevantnom trhu, prijatá rozhodnutím KZK č. 393/21.04.2009 (ďalej len „metodika“)

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 KZK boli podané žiadosti, aby určila, či spoločnosť LUKOIL Bulgaria porušila ustanovenie článku 21 ZZK a článku 102 ZFEÚ; v októbri 2021 sa na ňu obrátila „OMV Bulgaria“ OOD pre cenovú politiku voči veľkoobchodníkom, ktorej cieľom bolo vytlačiť konkurenciu z trhu, a v apríli 2022 nasledovala sťažnosť spoločnosti „Insa Oil“ EOOD na predátorské ceny pri predaji nafty a plynových olejov. KZK spojila obe konania do jedného konania.
- 2 KZK konštatovala, že LUKOIL Bulgaria má vedúce postavenie na veľkoobchodnom trhu s pohonnými látkami (automobilový benzín a plynový olej/nafta) na území Bulharska s relatívne vysokým trhovým podielom, ktorý sa v jednotlivých polročných prešetrovaných obdobiach pohyboval od [40 – 50] % do [50 – 60] %. Okrem toho v skúmanom období existovali veľké prekážky vstupu potenciálnych konkurentov a expanzie existujúcich konkurentov na tento

trh. Preorientovanie sa na iného poskytovateľa je síce možné, ale prichádza do úvahy až v budúcnosti a iba pre určité regióny krajiny. Okrem toho by taká zmena priniesla pre konkurentov a zákazníkov spoločnosti LUKOIL Bulgaria značné dodatočné náklady.

- 3 Podľa odhadu KZK sa obchodné činnosti spoločnosti LUKOIL Bulgaria vyznačujú vertikálnou integráciou. Skupina LUKOIL pôsobí v celom reťazci výroby pohonných látok, od výroby až po odbyt konečného výrobku. Napríklad LUKOIL Neftohim Burgas AD má jedinú rafinériu ropy na území Bulharska a zároveň je najväčším výrobcom motorových palív v krajine. Spoločnosť LUKOIL Bulgaria je zároveň nielen veľkoobchodníkom, ale aj prevádzkovateľom jednej z najväčších sietí čerpacích staníc v krajine. Skupina LUKOIL disponuje jedinečnou logistickou, skladovou a dopravnou infraštruktúrou pre krajinu so strategickou geografickou polohou, ktorá spoločnosti LUKOIL Bulgaria poskytuje mimoriadnu konkurenčnú výhodu v oblasti veľkoobchodu s pohonnými látkami a umožňuje jej vykonávať celoštátny veľkoobchod s veľmi nízkymi dopravnými nákladmi.
- 4 KZK vo svojom rozhodnutí č. 184/16.02.2023 konštatovala, že LUKOIL Bulgaria sa dopustila porušenia ustanovenia článku 21 ZZZK a článku 102 ZFEÚ, ktoré spočíva v zneužití dominantného postavenia na trhu a v uplatňovaní cenového stláčania voči svojim konkurentom v oblasti veľkoobchodného predaja pohonných látok v tuzemsku, ktoré mohlo zabrániť, obmedziť alebo narušiť voľnú hospodársku súťaž na trhoch s pohonnými látkami a poškodiť záujmy spotrebiteľov.
- 5 Podľa názoru KZK spoločnosť Lukoil Bulgaria uplatnila cenové stláčanie medzi dvoma vertikálne rozčlenenými trhmi: čiastkovým trhom distribúcie palív (automobilový benzín a plynový olej/diesel), ktoré boli uvedené do daňového voľného obehu, t. j. po zaplatení spotrebnej dane (odberateľský trh), a čiastkovým trhom distribúcie palív, za ktoré nebola zaplatená spotrebná daň a ktoré sú distribuované v režime pozastavenia dane (dodávateľský trh). Ceny na odberateľskom trhu sú nižšie ako ceny na dodávateľskom trhu, čo vedie k zápornému rozpätiu, a teda k existencii porušenia v podobe cenového stláčania (*margin squeeze*). KZK vychádza z toho, že LUKOIL Bulgaria má dominantné postavenie na dodávateľskom trhu (veľkoobchodný trh s palivami, z ktorých nebola zaplatená spotrebná daň) a na spoločnom trhu veľkoobchodného predaja palív.
- 6 LUKOIL Bulgaria podala proti rozhodnutiu KZK žalobu na vnútroštátny súd, Administrativen sad Sofija-oblast (Správny súd Sofia-okolie, Bulharsko).

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 7 Medzi účastníkmi konania je sporné, ako sa má definovať relevantný trh. Ich vyjadrenia k charakteristikám a špecifikám výrobkov, účastníkom trhu, cenovým

úrovniam, neexistencii samostatných podnikových štruktúr a výsledkom vykonaného testu hypotetického monopolistu sú stručne uvedené nižšie.

- 8 Žalobkyňa sa domnieva, že v segmente veľkoobchodného predaja pohonných látok nie je možné rozlišovať medzi dvoma samostatnými vertikálnymi trhmi s výrobkami, pretože výrobky, ktoré sa vo veľkoobchode na jednej strane predávajú v režime pozastavenia dane a po zaplatení spotrebnej dane na druhej strane, majú každé osobitné vlastnosti a špecifiká. V skutočnosti existuje len jeden veľkoobchodný trh s dvoma horizontálnymi čiastkovými trhmi: a) s naftou a b) s benzínom, propán-butánom (označovaný ako skvapalnený ropný plyn, LPG [Liquefied petroleum gas]) a metánom. K takému rozdeleniu trhov na základe daňového režimu podľa zákona o spotrebných daniach a daňových skladoch dochádza mechanicky. Palivá propán-bután a metán by sa tiež mohli zahrnúť do trhu s výrobkami vzhľadom na ich vlastnosti, zamýšľané použitie a cenu, keďže sú zastupiteľné s automobilovým benzínom. To, že pri vymedzení trhu s výrobkami neboli tieto palivá zohľadnené, viedlo k prudkému zvýšeniu trhového podielu spoločnosti LUKOIL Bulgaria, pretože táto spoločnosť predáva tieto výrobky vo veľkoobchode len v malom rozsahu.
- 9 Okrem toho v reálnej ekonomike neexistuje taká vertikálna segmentácia. Z predložených dôkazov jednoznačne vyplýva, že zákazníci v ľubovoľnom mesiaci nakupovali a dostávali kvapalné palivá v každom z dvoch režimov spotrebnej dane a že služby boli v oboch prípadoch za rovnakých podmienok úplne identické, čo potvrdzuje záver, že ide o jeden trh bez vertikálnej segmentácie.
- 10 Žalobkyňa si myslí, že benzín a nafta nemožno navzájom zameniť, pretože vozidlo s dieselovým motorom nemôže jazdiť na benzín a naopak. Majiteľ vozidla s jedným typom motora nemôže rýchlo a jednoducho prejsť na iné palivo, ak je lacnejšie. Taká zmena by bola možná iba vtedy, ak by toto vozidlo bolo nahradené vozidlom s iným typom motora, do ktorého by bolo možné tankovať lacnejšie palivo.
- 11 Naopak KZK zastáva názor, že s ohľadom na tvorbu cien pri veľkoobchode s pohonnými látkami, na ktoré sa vzťahujú rôzne daňové režimy, patria benzín a nafta na spoločný trh s výrobkami bez potreby ďalšej segmentácie. Hoci z pohľadu konečného spotrebiteľa majú rôzne palivá rôzny účel použitia, t. j. možno ich vymedziť, z pohľadu konkurentov LUKOIL Bulgaria, ktorí sú ako veľkoobchodníci takisto zákazníkmi tejto spoločnosti, tvoria tieto dva produkty súčasť spoločného trhu s výrobkami, pretože obchodníci dosahujú príjmy bez ohľadu na to, ktoré z týchto dvoch palív nakupujú prednostne. Okrem toho majú oba výrobky jeden a ten istý účel použitia, a to neskorší ďalší predaj, a rovnaké podmienky distribúcie v reťazci až ku konečnému spotrebiteľovi. Na strane ponuky, ak sa zvýši dopyt, môže predajca začať ponúkať vždy jeden z dvoch produktov bez toho, aby mu vznikli dodatočné náklady. Pokiaľ ide o dopyt, veľkoobchodníci nakupujú obe palivá, aby ich ďalej predávali iným

obchodníkom, a sú ovplyvnení dopytom, a nie spotrebou výrobkov, ktoré predávajú.

- 12 KZK nesúhlasí s názorom žalobkyne, že v reálnej ekonomike sa nerozlišuje medzi predajom pohonných látok v režime pozastavenia dane a predajom po zaplatení spotrebnej dane. Domnieva sa, že daňové konanie a rozdielne vlastnosti pohonných látok (s obsahom a bez obsahu organických látok) by mali za následok aj rozdielne funkčné určenie palív v režime pozastavenia dane a palív po zaplatení spotrebnej dane a určili by vymedzenie rôznych úrovní veľkoobchodu s palivami. Okrem toho pri obchodovaní v režime pozastavenia dane nie je stanovená žiadna úhrada spotrebných daní, pretože palivo, ktoré je na tejto úrovni uvedené na trh, je určené na prepravu do iného daňového skladu, t. j. na neskorší ďalší predaj, a nie na okamžitú spotrebu. Pohonnou látkou je minerálny olej, nie sú do neho pridané zákonom predpísané organické látky a možno ho skladovať dlhší čas. V prípade distribúcie po zaplatení spotrebnej dane však zákazníkmi nie sú obchodníci s daňovými skladmi, ale najmä čerpacie stanice alebo dopravné spoločnosti. Tým, že stanoví rôzne zľavy, resp. ceny podľa rôznych daňových konaní, žalobkyňa okrem toho v skutočnosti sama rozlišuje medzi rôznymi úrovňami/čiastkovými trhmi veľkoobchodu s pohonnými látkami, pretože zľava je súčasťou ceny výrobku a cena je zase jedným z povinných faktorov, ktoré treba zohľadniť pri posudzovaní zameniteľnosti príslušných výrobkov v rámci vymedzenia trhu s výrobkami.
- 13 Pokiaľ ide o autoplyn (propán-bután, metán), KZK už vo svojich rozhodnutiach konštatovala, že na strane dopytu nepredstavuje úplnú náhradu benzínu, a preto ho do tohto konania nezahrnula. Propán-bután nie je zemný plyn, ale ropný produkt zo spracovania ropy, ktorý vzniká ako vedľajší produkt pri výrobe benzínu a nafty. Jeho výroba podlieha sezónnym výkyvom, ktoré sa nezhodujú s dopytom po najdôležitejších pohonných látkach, čo znamená, že rafinérie v určitých obdobiach dosahujú hranice svojich skladovacích kapacít. V týchto prípadoch si môžu vybrať, či ho zničia alebo predajú pod trhovou cenou. Kvalitu propán-butánu/metánu, ktorý sa používa ako palivo pre vozidlá, nekontroluje Dáňžavna agencija „Metrologičen i tehničeski dozor“ (Štátna agentúra pre metrologický a technický dozor, Bulharsko), pretože preň neexistuje záväzná norma kvality, ktorá by zodpovedala norme pre benzín a naftu.
- 14 LUKOIL Bulgaria tvrdí, že z pohľadu účastníkov na veľkoobchodnom trhu s palivami nie je možné rozlišovať medzi dvoma samostatnými vertikálnymi trhmi s výrobkami v segmente veľkoobchodu s palivami. KZK neuvádza ani jedného účastníka, ktorý pôsobí na jednom z dvoch údajne vertikálne rozčlenených trhov na veľkoobchodnom trhu s palivami, ale vzťahuje sa všeobecne na účastníkov celého veľkoobchodného trhu s palivami. Taký trh síce existuje, avšak je horizontálne rozdelený podľa produktov na trh s naftou a trh s benzínom, propán-butánom a metánom. V prípade účastníkov na tomto trhu ide najmenej o 270 hospodárskych subjektov, ktoré sú registrované a aktívne pôsobia podľa Zakon za gorivata (zákon o pohonných látkach). Obchodníci, ktorí nakupujú

palivá výlučne v režime pozastavenia dane alebo výlučne po zaplatení spotrebnej dane, sa na tomto trhu nevyskytujú.

- 15 KZK odpovedá, že zameniteľnosť uvedených tovarov/služieb sa neurčuje počtom účastníkov na relevantnom trhu vrátane počtu a druhu obchodníkov v závislosti od daňového režimu, v ktorom distribuujú predmetné palivo. Osobitne nerozlišovala medzi účastníkmi na dvoch čiastkových trhoch – v režime pozastavenia dane alebo po zaplatení spotrebnej dane –, keďže jeden a ten istý podnik často pôsobí na viacerých úrovniach distribúcie pohonných látok, čo potvrdzuje aj žalobkyňa vo svojich námietkach. Ako účastníkov na relevantnom trhu KZK identifikovala len tie podniky, ktoré dodávali palivá určené na prvú vnútroštátnu distribúciu, pretože akékoľvek ďalšie uvedenie rovnakých množstiev palív na trh by skreslilo údaje o množstvách predaných na trhu. Práve na tejto prvej úrovni sa nachádzajú veľkoobchodníci, ktorí ponúkajú najväčšie množstvá pohonných látok a od ktorých závisí objem predaja pohonných látok ďalším účastníkom reťazca.
- 16 Žalobkyňa sa domnieva, že vzhľadom na cenové úrovne na veľkoobchodnom trhu s pohonnými látkami nie je možné rozlišovať medzi dvoma rôznymi vertikálnymi trhmi s výrobkami v segmente veľkoobchodu s pohonnými látkami (rozlišovanie medzi predajom v režime pozastavenia dane a predajom po zaplatení spotrebnej dane). Z odpovedí 30 trhových subjektov vo veľkoobchode s pohonnými látkami vyplýva, že žiadny z nich nerozlišoval ceny podľa toho, či bola z predávaných výrobkov zaplatená spotrebná daň. V hospodárstve sme svedkami toho, že k rozlišovaniu cien dochádza na inom základe – na základe množstevných zliav a zliav pri platbe vopred (ktoré uplatňuje aj LUKOIL Bulgaria), zvýhodnených cien pre vybraných zákazníkov atď., ale nikdy nie na základe toho, či bola z tovaru zaplatená spotrebná daň.
- 17 Podľa názoru KZK palivá v režime pozastavenia dane a palivá po zaplatení spotrebnej dane nemožno zameniť ani z cenového hľadiska, pretože palivami v režime pozastavenia dane, na rozdiel od palív po zaplatení spotrebnej dane, ktoré obsahujú organické látky a sú určené na konečnú spotrebu, sú spravidla minerálne oleje, teda neobsahujú žiadne organické látky a nepodliehajú spotrebnej dani, takže nie sú pripravené na spotrebu. S ohľadom na značnú výšku sadzieb spotrebnej dane a z dôvodu obsahu organických látok sú tieto pohonné látky po zaplatení spotrebnej dane výrazne drahšie ako palivá skladované v režime pozastavenia dane. KZK ďalej netvrdí, že s výrobkami na oboch príslušných čiastkových trhoch sa obchoduje za jednu a tú istú cenu, ale že základný výrobok, teda palivo z minerálneho oleja, má jednu a tú istú cenu v oboch prípadoch predaja – v režime pozastavenia dane a po zaplatení spotrebnej dane. Pri ďalšom predaji paliva zakúpeného od LUKOIL Bulgaria v režime pozastavenia dane nemajú veľkoobchodníci možnosť dosiahnuť zisk, pretože od tejto spoločnosti dostávajú prakticky nulovú zľavu a cenu paliva po zaplatení spotrebnej dane by mali tvoriť podľa tohto vzorca: cena LUKOIL Bulgaria plus prirážka. Prirážka je určená na pokrytie nákladov na dodávku a miešanie organického obsahu vrátane ekonomických a administratívnych nákladov atď., ktoré nevznikajú pri predaji palív po zaplatení spotrebnej dane, pretože sú už obsiahnuté v predajných cenách

LUKOIL Bulgaria. Ak by veľkoobchodníci nakupovali minerálny olej v režime pozastavenia dane od LUKOIL Bulgaria, nemali by možnosť využiť zľavu na palivo po zaplatení spotrebnej dane, čím by sa po zaplatení spotrebnej dane stali na čiastkovom trhu predaja paliva nekonkurencieschopnými voči spoločnosti LUKOIL Bulgaria, pretože ich ceny by museli zahŕňať aj uvedené dodatočné náklady, ktoré boli predtým pokryté množstevnou zľavou poskytnutou spoločnosťou LUKOIL Bulgaria. KZK preto konštatuje, že LUKOIL Bulgaria touto politikou používa cenové stláčanie voči svojim zákazníkom, ktorí jej po zaplatení spotrebnej dane zároveň konkurujú na čiastkovom trhu veľkoobchodu s palivami. Podľa ekonomických zásad by to v budúcnosti viedlo k tomu, že títo veľkoobchodníci znížia svoj podiel na trhu v prospech zvýšenia podielu LUKOIL Bulgaria, pretože z dôvodu utrpených strát s veľkou pravdepodobnosťou ukončia svoju činnosť.

- 18 LUKOIL Bulgaria sa domnieva, že vzhľadom na to, že ani na jednom z týchto dvoch trhov neexistujú podnikové štruktúry ako predajné jednotky, z existencie ktorých KZK vychádza, nie je možné odlišiť dva rôzne vertikálne trhy výrobkov v segmente veľkoobchodu s pohonnými látkami. Všetky veľkoobchodné operácie oslovených obchodníkov vrátane spoločnosti LUKOIL Bulgaria vykonávajú tie isté tímy, na tých istých predajných miestach, s tými istými zamestnancami atď. Absencia existujúcej hospodárskej infraštruktúry pre predaj na určitom trhu znamená, že taký trh neexistuje, pretože predaj v danom segmente/daných segmentoch patrí do väčšieho trhu, v tomto prípade do veľkoobchodného trhu s palivami.
- 19 Z definície v bode 15 písm. a) doplnujúcich ustanovení k ZZK a z bodu 2.3.1 metodiky je podľa KZK zrejme, že existencia alebo neexistencia rôznych obchodných štruktúr/veľkoobchodných jednotiek, resp. pre distribúciu v režime pozastavenia dane a po zaplatení spotrebnej dane, nie je jedným z druhov dôkazov, ktoré sú relevantné na posúdenie otázky možnosti zameniť dva výrobky, pokiaľ ide o ich dopyt. Okrem toho, ako je uvedené vyššie, palivá predávané v režime pozastavenia spotrebnej dane a palivá predávané po zaplatení spotrebnej dane nie je možné zameniť, ani pokiaľ ide o ich vlastnosti, ani z hľadiska ich zamýšľaného účelu použitia alebo ich ceny.
- 20 LUKOIL Bulgaria si myslí, že tézu KZK, že existujú dva samostatné vertikálne trhy s výrobkami, a to veľkoobchod s pohonnými látkami po zaplatení spotrebnej dane a veľkoobchod s pohonnými látkami v režime pozastavenia dane, popierajú výsledky testu hypotetického monopolistu (ďalej len „SSNIP“). Pri tomto teste by sa všetky výrobky predávané na veľkoobchodnom trhu s palivami vyrobené z ropy zaradili na rovnaký trh s výrobkami.
- 21 KZK posudzuje otázku zameniteľnosti nielen na základe objektívnych vlastností príslušných tovarov a služieb, ale aj na základe podmienok hospodárskej súťaže a štruktúry ponuky a dopytu na trhu. Ako je vysvetlené v bode 2.3.3 metodiky, hypotetický test monopolistu je len jedným z nástrojov používaných na definíciu relevantného trhu. Pri tomto teste sa na vymedzenie priestorovo relevantného trhu

s výrobkami vychádza z toho, že došlo k miernemu, ale významnému a trvalému nárastu cien analyzovaného výrobku. Zvýšenie cien od 5 % do 10 % k tomu patrí, ak podmienky hospodárskej súťaže zostali počas obdobia, na ktoré sa analýza vzťahuje, rovnaké. Pokiaľ ide o požiadavku „iných rovnakých podmienok hospodárskej súťaže“, ako už KZK konštatovala, palivá v režime pozastavenia dane a palivá po zaplatení spotrebnej dane nie sú vzhľadom na ich vlastnosti, zamýšľané použitie a ceny zameniteľné. Na tomto základe sa KZK domnieva, že podmienky na uplatnenie testu nie sú splnené, keďže rozdiely medzi týmito dvoma druhmi palív už samy osebe odôvodňujú dva samostatné čiastkové trhy s pohonnými látkami.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 22 Zistená vysoká koncentrácia na veľkoobchodnom trhu s pohonnými látkami a absencia relevantnej trhovej dynamiky v postavení účastníkov trhu naznačujú, že LUKOIL Bulgaria má dominantné postavenie na vnútroštátnom veľkoobchodnom trhu s pohonnými látkami (automobilový benzín a nafta pre motorové vozidlá), čo podniku umožňuje správať sa nezávisle od svojich konkurentov a zákazníkov, a tým ovplyvňovať hospodársku súťaž na vertikálne prepojených trhoch reťazca distribúcie pohonných látok pre motorové vozidlá.
- 23 LUKOIL Bulgaria má dominantné postavenie na čiastkovom trhu veľkoobchodu s palivami v režime pozastavenia dane, keďže je hlavným dodávateľom palív vyrobených v tuzemsku a keďže s palivami vo veľkých množstvách sa obchoduje v režime pozastavenia dane, na čo spoločnosť potrebuje daňové sklady, aby mohla palivá uviesť do daňového voľného obehu.
- 24 Rozhodnutie KZK neobsahuje žiadne skutkové zistenia týkajúce sa **účastníkov, celkovej veľkosti trhu a trhového podielu** LUKOIL Bulgaria na dodávateľskom trhu (veľkoobchodný trh s palivami v režime pozastavenia dane) a na odberateľskom trhu (veľkoobchodný trh s palivami po zaplatení spotrebnej dane) počas celého prešetrovaného obdobia. V konaní vo veci samej KZK vypočítala (podľa názoru žalobkyne na základe nesprávnej metodiky a celkovo nesprávne) veľkosť trhu a trhový podiel spoločnosti LUKOIL Bulgaria len na základe jednotného veľkoobchodného trhu pozostávajúceho z dvoch trhov, a to z dodávateľského a z odberateľského trhu.
- 25 Podľa názoru žalobkyne je taký prístup v rozpore s právom Únie, pretože neprípustné cenové stláčanie by sa týkalo tak dodávateľského, ako aj odberateľského trhu, a preto ho KZK mala vymedziť podľa metodiky platnej pre vymedzenie trhu vrátane informácií o veľkosti trhu, účastníkoch trhu a trhovom podiele dominantného podniku. Právo Únie bráni podľa názoru žalobkyne tomu, aby bolo konštatované dominantné postavenie podniku bez toho, aby bol výslovne uvedený jeho podiel na trhu, pretože nízky podiel na trhu svedčí v neprospech dominantného postavenia.

- 26 Žiadosť o výklad v prvej prejudiciálnej otázke je relevantná, pretože ak by KZK bola podľa práva Únie povinná uskutočniť vyšetrenie a zistiť skutkový stav všetkých charakteristických vlastností trhov tým, že definuje trhové podiely, veľkosť trhu a účastníkov trhu pre každý z oboch príslušných trhov, a keby si túto povinnosť nespĺnila, spôsobilo by to nesprávnosť napadnutého rozhodnutia.
- 27 KZK zahrnula do vnútroštátneho veľkoobchodného trhu s palivami dve palivá, ktoré nie sú zameniteľné ani na strane dopytu, ani na strane ponuky. Celkovo je to v rozpore s predchádzajúcou praxou KZK pri definovaní trhov s pohonnými látkami v Bulharsku podľa jednotlivých úrovní trhu, ako trhy prvej úrovne (výroba a dovoz), trhy druhej úrovne (veľkoobchod), trhy tretej úrovne (maloobchod).
- 28 Žalobkyňa tvrdí, že výrobky, ktoré nie sú zameniteľné, vo všeobecnosti nepatria na ten istý trh s výrobkami, takže existujú minimálne dva veľkoobchodné trhy: s benzínom a s naftou, ale neexistuje jednotný trh s pohonnými látkami. Túto argumentáciu potvrdzuje test SSNIP, ktorého uplatnenie nepreukazuje krátkodobý posun dopytu, keďže konečný spotrebiteľ môže používať len jedno palivo, ale nie druhé, ([konečný spotrebiteľ] má buď benzínový, alebo naftový motor).
- 29 KZK pripúšťa, že palivá sa z pohľadu konečného spotrebiteľa líšia. Aj keď v podstate nespochybňuje, že benzín a nafta nie sú zameniteľné výrobky, vychádza z toho, že „obchodníci dosahujú príjmy bez ohľadu na to, ktoré z týchto dvoch palív primárne nakupujú“. Okrem toho argumentuje, že „tieto dva výrobky... [majú] jeden a ten istý účel použitia, a to následný ďalší predaj, a rovnaké podmienky distribúcie v reťazci až ku konečnému spotrebiteľovi“.
- 30 Podľa názoru žalobkyne sa KZK dopustila **chyby pri formálnej logike**, keď predpokladala, že výrobky patria na ten istý trh výrobkov z dôvodu, že rôzne výrobky vytvárajú príjmy, že sa ďalej predávajú na veľkoobchodnej úrovni, čo je vo veľkoobchode bežné, a že ich distribučné reťazce sú totožné (prostredníctvom čerpacích staníc).
- 31 Ak by bolo prípustné zahrnutie benzínu a nafty do toho istého trhu s palivami, museli by sa do tohto trhu zahrnúť aj palivá propán-bután a metán, ktoré majú v Bulharsku rovnako vysoký alebo dokonca vyšší podiel na trhu ako benzín. KZK proti tomu namieta, že propán-bután a metán sú len čiastočne zameniteľné s benzínom, a preto ich nemožno zahrnúť do trhu s palivami. Pokiaľ ide o autoplýn (**propán-bután, metán**), [KZK] vo svojich rozhodnutiach (č. 1059 z roku 2011, č. 727 z roku 2017, č. 313 z roku 2019) konštatovala, že ide o **neúplnú náhradu benzínu pre motorové vozidlá, a preto nebol zahrnutý do tohto konania**. Žalobkyňa si myslí, že nafta nie je náhradou benzínu, ale bola zahrnutá do spoločného vecne relevantného trhu s benzínom, takže neexistuje dôvod, aby čiastočne zameniteľné palivo nebolo zahrnuté do tohto trhu. KZK tak pri svojom posúdení uplatnila dvojaký meter, aby sa zvýšil podiel žalobkyne na trhu.

- 32 Žiadosť o výklad je aj v ďalších veciach relevantná pre rozhodnutie, pretože ak právo EÚ zakazuje KZK zahrnúť nezastupiteľné palivá do trhu s výrobkami na účely uplatnenia článku 102 ZFEÚ, čo urobila zahrnutím benzínu a nafty do spoločného trhu s výrobkami, spôsobilo by to nesprávnosť napadnutého rozhodnutia. Ak by bol takýto prístup podľa článku 102 ZFEÚ prípustný, odmietnutie KZK zahrnúť propán-bután a metán do trhu nie je objektívne odôvodnené a spôsobuje, že vymedzenie trhu a celé rozhodnutie je nesprávne, pretože benzín a nafta sú úplne nezastupiteľné, zatiaľ čo benzín je čiastočne zastupiteľný s propán-butánom a metánom a všetky tieto palivá sa zúčastňujú na vnútroštátnom trhu s palivami, ak takýto trh existuje.

PRACOVNÝ DOKUMENT